

- Hogyan szól a primitív függvényekkel kapcsolatos második helyettesítési szabály?

Tétel.

T.f.h. $I, J \subset \mathbb{R}$ nyílt intervallumok, $f : I \rightarrow \mathbb{R}$, $g : J \rightarrow I$ bijekció, $g \in D(J)$, $g'(x) \neq 0$ ($\forall x \in J$) és az $f \circ g \cdot g' : J \rightarrow \mathbb{R}$ függvénynek van primitív függvénye. Ekkor az f függvénynek is van primitív függvénye és

$$\int f(x) dx = \int_{x=g(t)} f(g(t)) \cdot g'(t) dt \Big|_{t=g^{-1}(x)} \quad (x \in I).$$

- Fogalmazza meg a primitív függvény létezésére vonatkozó szükséges feltételt!

Szükséges feltétel primitív függvény létezésére.

Ha $I \subset \mathbb{R}$ nyílt intervallum és a $f : I \rightarrow \mathbb{R}$ függvénynek van primitív függvénye, akkor f Darboux-tulajdonságú az I intervallumon.

- Fogalmazza meg a primitív függvény létezésére vonatkozó elégsges feltételt!

Elégsges feltétel primitív függvény létezésére.

Ha $I \subset \mathbb{R}$ nyílt intervallum és $f : I \rightarrow \mathbb{R}$ folytonos függvény, akkor f -nek van primitív függvénye.

- Definiálja intervallum egy felosztását!

- Mit jelent egy felosztás finomítása?

Az $[a, b]$ intervallum egy **felosztásán** a

$$\tau := \{a = x_0 < x_1 < x_2 < \dots < x_n = b\}$$

halmazt értjük, ahol $n \in \mathbb{N}^+$. A

$$\|\tau\| := \max\{x_i - x_{i-1} \mid i = 1, \dots, n\}$$

számot a τ felosztás **finomságának** nevezik.

- Mi az alsó közelítő összeg definíciója?

- Mi a felső közelítő összeg definíciója?

Legyen $f \in K[a, b]$, $\tau \in \mathcal{F}[a, b]$, továbbá

$$m_i := \inf \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \inf_{[x_{i-1}, x_i]} f,$$

$$M_i := \sup \{f(x) \mid x_{i-1} \leq x \leq x_i\} = \sup_{[x_{i-1}, x_i]} f$$

minden $i = 1, 2, \dots, n$ indexre. A

$$s(f, \tau) := \sum_{i=1}^n m_i(x_i - x_{i-1}),$$

$$S(f, \tau) := \sum_{i=1}^n M_i(x_i - x_{i-1})$$

számokat az f függvény τ felosztáshoz tartozó **alsó**, illetve **felső közelítő összegének** nevezünk.

- Mi történik az alsó közelítő összeggel, ha a neki megfelelő felosztást finomítjuk?
- Mi történik a felső közelítő összeggel, ha a neki megfelelő felosztást finomítjuk?

Tétel. Legyen $f \in K[a, b]$, és t.f.h. $\tau_1, \tau_2 \in \mathcal{F}[a, b]$. Ekkor

1° Ha τ_2 finomabb τ_1 -nél (azaz $\tau_1 \subset \tau_2$), akkor

$$s(f, \tau_1) \leq s(f, \tau_2) \quad \text{és} \quad S(f, \tau_1) \geq S(f, \tau_2),$$

azaz egy felosztás finomításakor az alsó közelítő összeg nem csökkenhet, a felső közelítő összeg pedig nem nőhet.

2° Ha $\tau_1, \tau_2 \in \mathcal{F}[a, b]$ tetszőleges, akkor

$$s(f, \tau_1) \leq S(f, \tau_2),$$

azaz bármely felosztáshoz tartozó alsó közelítő összeg legfeljebb akkora, mint bármely (más) felosztáshoz tartozó felső közelítő összeg.